

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

Poradnik pozytywnego nauczania i uczenia się

Część druga - Numer projektu: 2024-1-PL01-KA121-SCH-000199682

Materiał ten powstał przy finansowym wsparciu Komisji Europejskiej. Treść tego materiału stanowi wyłączną odpowiedzialność jego autorów, a Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za sposób, w jaki treść tych informacji zostanie wykorzystana.

Kilka słów od autorów.

Poradnik powstał w wyniku doświadczeń, jakie zebraliśmy w trakcie realizacji poszczególnych projektów w ramach Akredytacji Erasmus+ 2022-1-PL01-KA120SCH-000105337

Dotyczy to kolejno projektów realizowanych w V Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Pawła II w Toruniu:

1. 2023-1-PL01-KA121-SCH-000140855 - *Nowa rzeczywistość, nowe wyzwania* realizowany od 01.06.2023 do 31.08.2024
2. 2024-1-PL01-KA121-SCH-000199682- *Przedsiębiorca na piątkę* realizowany od 01.06.2024 do 31.08.2025
3. (w planie)
4. (w planie)

Dzielimy się w nim wiedzą i umiejętnościami, jakie zdobyliśmy w trakcie mobilności zagranicznych – grupowych mobilności uczniów, kursów językowych, kursów metodycznych i obserwacji pracy nauczycieli (job shadowing).

Zaprezentowane tutaj propozycje ćwiczeń mogą być wykorzystywane w różnych kontekstach edukacyjnych – na godzinach wychowawczych, lekcjach przedmiotowych czy zajęciach pozalekcyjnych. Ich głównym celem jest promowanie szeroko pojętego dobrostanu uczniów. Znajdziemy tutaj ćwiczenia rozwijające poszczególne kompetencje uczniów (kompetencje cyfrowe, językowe, międzykulturowe, strategie uczenia się, kompetencje przedsiębiorcze, społeczne), ćwiczenia pomagające uczniom poznać siebie oraz zadania promujące zachowania ekologiczne oraz włączenie i różnorodność.

Nazwa ćwiczenia 33	Trening krytycznego myślenia z pomocą AI
Obszar	Kompetencje cyfrowe/ Kompetencje społeczne/ Strategie uczenia się
Cel/cele	• Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia i analizy treści • Uczenie odpowiedzialnego korzystania z narzędzi AI • Rozwijanie umiejętności formułowania pytań i oceniania wiarygodności informacji
Czas	45–60 minut
Opis procedury/ pomysłu	1. Nauczyciel prosi ChatGPT o napisanie krótkiego tekstu zawierającego kilka błędów rzeczowych (np. „Opis rewolucji przemysłowej z kilkoma nieścisłościami”). 2. Uczniowie analizują tekst w parach i próbują wskazać, które informacje mogą być nieprawdziwe lub wątpliwe. 3. Następnie porównują treść z innymi źródłami wiedzy (np. podręcznik, internet, Wikipedia). 4. Na koniec wspólnie omawiają, jakie błędy znalazły się w tekście i dlaczego ważna jest krytyczna analiza treści generowanych przez AI. 5. Nauczyciel podsumowuje lekcję, podkreślając konieczność weryfikowania informacji – także tych, które pochodzą z „inteligentnych” źródeł.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs metodyczny: <i>ChatGPT – How to Handle AI in Schools?</i> , Porto, Portugalia
Opis przygotowała	Dominika Rdzanek

Nazwa ćwiczenia 34	Adwokat diabła – rozmowa z AI w dwóch rolach
Obszar	Kompetencje cyfrowe/ Kompetencje społeczne/ Strategie uczenia się/ Dobrostan
Cel/cele	• Rozwijanie umiejętności analizowania sytuacji z różnych punktów widzenia • Przygotowanie do trudnych rozmów poprzez symulację argumentów przeciwnych • Ćwiczenie korzystania z AI jako narzędzia do treningu mentalnego i emocjonalnego • Rozwijanie umiejętności retorycznych i argumentacyjnych
Czas	45–60 minut
Opis procedury/ pomysłu	1. Uczniowie lub nauczyciel wpisują do ChatGPT prośbę o wygenerowanie porady w konkretnej sytuacji (np. „Jak dobrze wypaść na rozmowie kwalifikacyjnej?”, „Jak przekonać rodziców do wyjazdu na wymianę międzynarodową?”). 2. Następnie uczniowie wpisują: „Działaj jako adwokat diabła i odradź to, co przed chwilą radziłeś. Wskaż słabe strony argumentów.” 3. Uczniowie analizują kontrargumenty – które są zasadne, a które przesadzone? 4. Dyskusja w parach lub grupach: co z tego zastosują, co odrzucają, jak czują się po obu stronach „barykady”? 5. Wnioski: AI może pomóc przygotować się do sytuacji spornych lub stresujących, przewidując trudne pytania czy reakcje drugiej strony. Przykłady zastosowania: • Przygotowanie do rozmowy o pracę • Trening przed prezentacją na kontrowersyjny temat • Przygotowanie do negocjacji (np. z rodzicami, nauczycielami, pracodawcą) • Ćwiczenie empatii poprzez analizę przeciwnych poglądów
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs metodyczny: <i>ChatGPT – How to Handle AI in Schools?</i> , Porto, Portugalia
Opis przygotowała	Dominika Rdzanek

Nazwa ćwiczenia 35	Perspektywy – jedno wydarzenie, wiele punktów widzenia
Obszar	Kompetencje językowe / Kompetencje społeczne / Kompetencje międzykulturowe / Strategie uczenia się
Cel/cele	• Rozwijanie umiejętności wypowiadania się z różnych perspektyw • Doskonalenie umiejętności argumentowania i pracy z tekstem (pisemnym i ustnym) • Rozwijanie empatii i kompetencji międzykulturowych • Możliwość zastosowania na różnych przedmiotach: historia, WOS, język polski, języki obce, geografia itp
Czas	1–2 jednostki lekcyjne (45–90 minut)
Opis procedury/ pomysłu	1. Nauczyciel wybiera wydarzenie lub sytuację (np. historyczną, literacką, społeczną, aktualną), które można opisać z różnych perspektyw. <i>Przykład: protest klimatyczny, odkrycie naukowe, konflikt społeczny, scena z lektury lub filmu.</i> 2. Uczniowie otrzymują role (np. świadek, uczestnik, przeciwnik, dziennikarz, historyk, polityk, nastolatek itp.) i mają za zadanie przygotować wypowiedź pisemną lub ustną z przypisanej perspektywy. 3. Wypowiedzi mogą być zaprezentowane w formie wywiadów, monologów, postów na blogu, wpisów na portalach społecznościowych itp. 4. W grupie uczniowie porównują różne punkty widzenia i dyskutują: co je łączy, co dzieli? 5. Na zakończenie uczniowie dyskutują o tym, jak ważne jest patrzenie na temat wieloaspektowo i jak pomaga to lepiej zrozumieć rzeczywistość.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna job shadowing w Liceo Scientifico Statale con annesso Ginnasio – Liceo Classico „Galileo Galilei” w Legnano, Włochy
Opis przygotowała	Dominika Rdzanek

Nazwa ćwiczenia 36	Erasmusowy kierunkowskaz – kreatywna prezentacja szkół partnerskich
Obszar	Kompetencje międzykulturowe / Kompetencje społeczne / Kompetencje cyfrowe / Edukacja włączająca
Cel/cele	• Budowanie poczucia wspólnoty europejskiej poprzez poznanie szkół partnerskich • Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i planowania przestrzennego • Ćwiczenie kreatywności i wykorzystania technologii (np. aplikacji mapowych) • Integracja uczniów i promocja projektów Erasmus+ w przestrzeni szkolnej
Czas	2–3 jednostki lekcyjne (w zależności od zakresu prac manualnych i graficznych)
Opis procedury/ pomysłu	1. Uczniowie pod opieką nauczyciela wybierają miejsce w przestrzeni wspólnej szkoły (np. hol wejściowy), w którym powstanie kreatywny kierunkowskaz prezentujący szkoły partnerskie. 2. Przygotowują elementy: flagi krajów partnerskich (Hiszpania, Włochy, Polska), nazwy miast i szkół, oraz dystans z Torunia do każdej lokalizacji: OLot, Huelva (Hiszpania), Caltanissetta, Castellaneta (Włochy). 3. Dystans można obliczyć za pomocą mapy Google i zaznaczyć w kilometrach. 4. Wskazane jest użycie materiałów z recyklingu (np. drewnianych strzątek, kartonów, tkanin) i estetyczna prezentacja. 5. Gotowy kierunkowskaz staje się stałym elementem dekoracyjnym szkoły, promującym współpracę międzynarodową i projekty Erasmus+. *Rozszerzenie – projekt międzyprzedmiotowy:* - Kody QR do prezentacji multimedialnych o miastach/szkołach partnerskich (Genially, Canva, itp.) - Geografia: analiza położenia miast, mapy, dystanse - Języki obce: przygotowanie opisów szkół w językach partnerskich - Informatyka: tworzenie prezentacji i kodów QR - Plastyka/technika: projektowanie i wykonanie dekoracji - Historia/WOS: kontekst kulturowy, społeczny i europejski - Miniwystawa Erasmus+ z pamiątkami i relacjami - Quiz lub gra interaktywna (np. zadania do rozwiązania po zeskanowaniu kodów QR)
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna job shadowing w Liceo Scientifico Statale con annesso Ginnasio – Liceo Classico „Galileo Galilei” w Legnano, Włochy
Opis przygotowała	Dominika Rdzanek

Nazwa ćwiczenia 37	Przygotowanie i degustacja domowego chrupkiego pieczywa pełnoziarnistego (grove knekkebrød)
Obszar	Dobrostan / Ekologia / Strategie uczenia się / Kompetencje społeczne
Cel/cele	● Promowanie zdrowego stylu życia i świadomego odżywiania. ● Rozwijanie umiejętności planowania i przygotowywania zdrowych posiłków. ● Budowanie więzi i współpracy poprzez wspólne gotowanie i degustację. ● Kształtowanie postaw proekologicznych przez wybór lokalnych składników i ograniczenie odpadów opakowaniowych.
Czas	60–90 minut
Opis procedury/ pomysłu	Podczas wizyty job shadowing miałam okazję spróbować norweskiego chrupkiego pieczywa pełnoziarnistego (grove knekkebrød) przygotowanego według tradycyjnego przepisu. Proponuję przeprowadzić zajęcia, podczas których uczniowie poznają przepis, składniki i sposób przygotowania. W grupach uczniowie mogą zaplanować własne warianty smakowe — np. dodać do przepisu ulubione przyprawy (zioła prowansalskie, czarnuszkę, rozmaryn) lub odrobinę oleju roślinnego dla chrupkości. Podczas zajęć uczniowie przygotowują plakaty lub prezentacje o zdrowym pieczywie i planują jego wykonanie w domu z rodziną. Gotowe chrupkie pieczywo można przynieść do szkoły na wspólną degustację i rozmowę o zdrowym stylu życia. Przepis: Składniki (2 blachy): ● 160 g płatków owsianych ● 100 g ziaren słonecznika ● 50 g siemienia lnianego ● 50 g pestek dyni ● 50 g sezamu ● 5 g soli ● 500 ml wody Opcjonalnie: 1–2 łyżki oleju roślinnego, przyprawy lub zioła do smaku. Propozycja: Można dowolnie modyfikować skład — dodawać inne ziarna (np. chia), przyprawy (zioła prowansalskie) lub drobno posiekane orzechy.

	Sposób przygotowania: 1. Wymieszaj wszystkie suche składniki w dużej misce. 2. Dodaj olej i wodę, wymieszaj do połączenia składników — masa początkowo jest rzadka, należy pozostawić ją na ok. 20 min, by ziarna wchłonęły wodę i nieco spęczniały, wówczas zgęstnieje. 3. Rozłóż masę cienko na blachach wyłożonych papierem do pieczenia. 4. Piecz w piekarniku nagrzanym do 160°C (termoobieg) przez ok. 30 minut, następnie wyjmij i ostrym nożem delikatnie zaznacz linie, w których chlebek będzie się łamał 5. Wstaw do piekarnika na kolejne 30 min zamieniając miejscami blachy, aż wypiek stanie się złoty i chrupiący. 6. Po ostygnięciu połam na kawałki i przechowuj w szczelnym pojemniku.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna job shadowing w Kyrksæterøra videregående skole, Kyrksæterøra, Norwegia
Opis przygotowała	Dominika Rdzanek

Nazwa ćwiczenia 38	Czy koty są lepsze od psów?
Obszar	Kompetencje językowe/Strategie uczenia się
Cel/cele	Wprowadzenie do debaty, rozwijanie sprawności mówienia, argumentacji
Czas	10 min
Opis procedury/ pomysłu	• Uczniowie dostają zadanie domowe: jakie zwierzę jest twoim ulubionym, pies czy kot? Wybierz 3 przymiotniki opisujące twoje ulubione zwierzę i jego cechy charakteru. • W klasie dzielimy się na zespoły 3 osobowe, zwolenników psów i kotów, po 2 zespoły siadają przy jednej ławce • Zadajemy pytanie: Czy koty są lepsze od psów? • Uczniowie mają 5 minut na przygotowanie argumentacji w swoim zespole • Po tym czasie odbywa się mini debata na wyżej wymieniony temat. Uczniowie ćwiczą przymiotniki, konstrukcję z “denn” (ponieważ), sprawność mówienia
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs: Malta, Europass Teacher Academy, English Language Course (intermediate level)
Opis przygotowała	Joanna Dominiczak

Nazwa ćwiczenia 39	Papierowe kapelusze — radosna tradycja zakończenia szkoły
Obszar	Kompetencje społeczne / Kompetencje międzykulturowe / Dobrostan
Cel/cele	• Wzmacnianie poczucia wspólnoty i integracji wśród uczniów. • Wprowadzenie wesołej, kreatywnej tradycji na zakończenie roku szkolnego. • Rozwijanie wyobraźni i umiejętności pracy zespołowej. • Promowanie pozytywnych emocji i wspólnego celebrowania osiągnięć.
Czas	45–60 minut
Opis procedury/ pomysłu	W Norwegii uczniowie liceum często przygotowują papierowe kapelusze na zakończenie szkoły. Wykonują je samodzielnie z kolorowego papieru, ozdabiają napisami, żartami, imionami kolegów, życzeniami na przyszłość lub zabawnymi rysunkami. Na zakończenie roku lub podczas symbolicznego ostatniego dnia szkoły uczniowie zakładają je na głowy, robią pamiątkowe zdjęcia i wymieniają się kapeluszami lub podpisami. To prosty sposób, żeby w radosny i nieformalny sposób świętować koniec nauki. Proponuję, żeby uczniowie naszego liceum przygotowali własne papierowe kapelusze — w grupach lub indywidualnie — a potem zorganizowali klasowe lub szkolne mini-party z pamiątkowymi zdjęciami.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna job shadowing w Kyrksæterøra videregående skole, Kyrksæterøra, Norwegia
Opis przygotowała	Dominika Rdzanek

Nazwa ćwiczenia 40	W obronie klimatu
Obszar	Kompetencje cyfrowe, społeczne, przedsiębiorcze, ekologia
Cel/cele	Zwrócenie uwagi na problemy związane ze skutkami efektu cieplarnianego i co się z tym wiąże, wzrostu temperatury na Ziemi. Promowanie działań zmierzających do ograniczenia efektu cieplarnianego.
Czas	2 h
Opis procedury/ pomysłu	Zapoznanie z mechanizmem efektu cieplarnianego i jego skutkami. Jakie gazy zaliczamy do cieplarnianych? Praca w grupach: jakie działania powinny podjąć organizacje międzynarodowe, poszczególne państwa i pojedynczy ludzie w celu ograniczenia emisji dwutlenku węgla. Dyskusja na temat zebranych informacji. Przygotowanie plakatów i wpisów w mediach społecznościowych, promujących działania zmierzające do ograniczenia efektu cieplarnianego.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs: Fluency & Language Development for Educational Staff, Malta
Opis przygotowała	Elżbieta Fisz

Nazwa ćwiczenia	Problemy społeczne wynikające z napływu obcokrajowców do pracy.
Obszar	Kompetencje językowe, społeczne
Cel/cele	Analiza sytuacji, jaka wytworzyła się na przykład na Malcie z powodu masowego napływu obcokrajowców do pracy. Tolerancja i prawa człowieka.
Czas	1 h
Opis procedury/ pomysłu	Omówienie sytuacji związanej z emigracją zarobkową na świecie, motywy wyjazdu, wpływ na rynek pracy. Podział klasy na dwie grupy. Jedna grupa przygotowuje argumenty do dyskusji, za udostępnianiem rynków pracy a druga przeciwko. Przygotowanie merytorycznych wypowiedzi na bazie informacji i danych pobranych z Internetu. Dyskusja i wspólne wnioski.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs: Fluency & Language Development for Educational Staff, Malta
Opis przygotowała	Elżbieta Fisz

Nazwa ćwiczenia 41	Uważnij i spokojniej na lekcji
Obszar	Strategie uczenia się/ Dobrostan
Cel/cele	Wyciszenie uczniów na początku lekcji, pomaganie uczniom w skupieniu się
Czas	5 minut
Opis procedury/ pomysłu	Test spaghetti, ćwiczenia uważności • uczniowie siadają na swoich miejscach i wyjmują podręczniki, zeszyty itd. • nauczyciel prosi, żeby usiedli swobodnie, zamknęli oczy oraz skupili się na tym, co usłyszą oraz żeby wykonywali polecenia z nagrania • następnie uczniowie słuchają testu uważności: https://www.youtube.com/watch?v=h6h5XdU9690 • po zakończeniu nauczyciel prosi o zrobienie 3 głębokich oddechów i otwieramy oczy • następnie przechodzimy do zaplanowanej lekcji 😊
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs: Malta, Europass Teacher Academy, English Language Course (intermediate level)
Opis przygotowała	Joanna Dominiczak

Nazwa ćwiczenia 42	Hotel dla telefonów komórkowych
Obszar	Dobrostan
Cel/cele	Forma „cyfrowego detoksu”, możliwość lepszej koncentracji na lekcji, brak dostępu do rozpraszających powiadomień, gier, mediów społecznościowych, efektywniejsze uczenie się, większe zaangażowanie w proces uczenia się, poprawa relacji uczeń- nauczyciel, uczeń- uczeń, większa kultura pracy na lekcji
Czas	Cała lekcja
Opis procedury/ pomysłu	Uczeń wchodząc do klasy samodzielnie odkłada swój telefon w „hotelu”. Hotelem mogą być plastikowe lub drewniane pudełka z odpowiednią liczbą numerowanych przegródek. Umożliwią one każdemu uczniowi bezpieczne przechowanie telefonu na czas lekcji.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Job shadowing w Kyrksæterøra videregående skole, Kyrksæterøra, Norwegia
Opis przygotowała	Iza Cołbecka

Nazwa ćwiczenia 43	Semestralna informacja zwrotna
Obszar	Ocenianie/Kompetencje społeczne/Dobrostan
Cel/cele	Uczeń określi swoje mocne i słabe strony dot. danego przedmiotu i zdefiniuje cele na kolejny semestr
Czas	15 min
Opis procedury	Raz w semestrze nauczyciel danego przedmiotu zaprasza ucznia na indywidualną rozmowę. Przed rozmową obie strony przygotowują listy mocnych i słabych stron ucznia w zakresie uczenia się danego przedmiotu. Zarówno uczeń, jak i nauczyciel mają szansę podzielić się swoimi odczuciami, pochwałami, trudnościami i wspólnie opracować plan dalszych działań. W pierwszej części rozmowy uczeń opisuje swoje odczucia, a dopiero potem swoje pochwały i wskazówki do dalszej pracy przekazuje nauczyciel. Na końcu spisywane są cele na kolejny semestr. Należy pamiętać o tym, że rozmowa powinna przebiegać w przyjaznej atmosferze, w miarę możliwości nie w klasie, ale np. pokoju do indywidualnych rozmów, w kąciach dobrostanu. Ważne jest, aby nauczyciel nie stwarzał naturalnej bariery w postaci stolika pomiędzy rozmówcami, ale siedział np. pod kątem 90/120 stopni w stosunku do ucznia.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Job shadowing w Kyrksæterøra videregående skole, Kyrksæterøra, Norwegia
Opis przygotowała	Beata Tomaszewska

Nazwa ćwiczenia 44	Betonowy stół do tenisa stołowego
Obszar	Kompetencje społeczne/Dobrostan
Cel/cele	Aktywne spędzanie przerw, relaks na świeżym powietrzu, integracja, nawiązywanie kontaktów z uczniami z innych klas, świetna forma „cyfrowego detoksu”
Czas	10, 20 minut w zależności od długości przerwy
Opis procedury/ pomysłu	W związku z brakiem przestrzeni wewnątrz budynku szkoły można ustawić betonowy stół do tenisa stołowego (na wzór popularnych stołów w parkach) na terenie zielonym lub na dziedzińcu szkoły
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Job shadowing w Kyrksæterøra videregående skole, Kyrksæterøra, Norwegia
Opis przygotowała	Iza Cołbecka

Nazwa ćwiczenia 45	List do przeszłości
Obszar	Kompetencje językowe/Kompetencje międzykulturowe/ Edukacja włączająca/Dobrostan/Ocenianie
Cel/cele	1.Rozwijanie empatii uczniów. 2.Podsumowanie omawianej lektury, tematyki, działu, problemu. 3. Rozwijanie umiejętności pisania listu. 4. Doskonalenia stosowania wyrażen opisujących emocje. Zadanie może być wykorzystane na każdym przedmiocie oraz na godzinie wychowawczej.
Czas	90 min w szkole lub 45 min w szkole i 45 min w domu
Opis procedury	1. Zadanie poprzedzone jest omawianiem na lekcjach danej tematyki, w której kluczową rolę odegrały pewne osoby (bohaterowie lektury, filmu, pisarze, artyści, postacie historyczne, naukowcy, społecznicy, obrońcy praw, postaci z przyszłości etc.) 2. Uczniowie wybierają jedną ze wskazanych przez nauczyciela postaci i piszą do niego list starając się odnieść do uczuć, jakie nim targały, ale także opisując swoje uczucia dot. działań/ problemów tej postaci. 3. Pracę w całości albo w pierwszej części wykonują na lekcji, a nauczyciel monitoruje ich pracę i służy pomocą. 4. Prace, napisane komputerowo, przesyłane są do nauczyciela, który po przeczytaniu ich, umieszcza je w indywidualnych portfolioch uczniów. Jednocześnie chętni (należy stworzyć atmosferę zaufania w klasie) odczytują swoje listy na forum klasy. 5. Drugą wersją tego ćwiczenia jest pisanie listu przez osobę, której dotyczyła lekcja (np. żołnierza z pola bitwy czy żeglarza samotnie okrążającego kulę ziemską, bohatera lektury) Zadanie to można modyfikować na wiele sposobów, w zależności od dodatkowych celów jakie chcemy osiągnąć- np. poprzez porównanie dwóch kultur, sposobu życia i wartości różnych pokoleń, życia osób z dysfunkcjami etc. Jeżeli zadanie ma podlegać ocenie, należy wcześniej ustalić z uczniami kryteria oceny.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Job shadowing w Kyrksæterøra videregående skole, Kyrksæterøra, Norwegia
Opis przygotowała	Beata Tomaszewska

Nazwa ćwiczenia 46	PROTECT WOMEN
Obszar	Kompetencje społeczne
Cel/cele	Rozwijanie wrażliwości uczniów. Problem kobietobójstwa na świecie- zabójstwo motywowane ze względu na płeć. -godzina wychowawcza, lekcja języka angielskiego
Czas	45 minut
Opis procedury/ pomysłu	Wprowadzenie dla nauczyciela: W parku w Sliemie na Malcie , na promenadzie, jest olbrzymia figura niebieskiego kota z obrożą, na której jest napis Paulina Dembska. Autorem rzeźby jest Matthew Pandolfino, artysta, który wskazuje na problem braku sprawiedliwości na tej cudownej wyspie. Morderca Polki Abner Aquilina do dzisiaj nie został skazany.

Jest też tablica poświęcona pamięci Pauliny, która zginęła na brzegu morza w Ogrodzie Niepodległości 02.01.22 r. Polka mieszkała na wyspie od wielu lat, kochała to miejsce i była aktywna w środowisku, szczególnie w kwestii ochrony przyrody. Opiekowała się dziko żyjącymi kotami w parku, w którym zginęła. Jej śmierć poruszyła nie tylko mieszkańców! W wyniku tego wydarzenia na Malcie zmieniono przepisy kodeksu karnego, wprowadzając kategorię kobietobójstwa.

Scenariusz zajęć:

1. Uczniowie próbują odkryć sens napisów na ławkach. /patrz zdjęcia powyżej/
2. Nauczyciel opowiada historię Pauliny Dembskiej
3. Nauczyciel wspólnie z uczniami analizuje tekst z tablicy poświęconej p. Dembskiej.
4. Dyskusja -co musi się zmienić w nas, w prawie, w świadomości społecznej, żeby nigdy taka tragedia więcej nie miała miejsca
5. Podsumowanie, wnioski z dyskusji

Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs: Fluency & English Language Development for Educational Staff, ETI Malta
Opis przygotowała	Katarzyna Rybicka

Nazwa ćwiczenia 47	LET'S TALK ABOUT THE FUTURE
Obszar	Kompetencje językowe/ Kompetencje społeczne/ Strategie uczenia się/ Dobrostan
Cel/cele	Utrwalenie gramatyki z czasów dotyczących przyszłości. Zachęcenie uczniów do mówienia w języku obcym, rozwijanie płynności mówienia, praca w parach, nabranie pewności siebie, poznawanie siebie nawzajem, integracja.
Czas	20 minut
Opis procedury/ pomysłu	1. Nauczyciel dzieli uczniów w pary i rozdaje karty pracy (karta dostępna w załączniku nr 2), pionki do gry (mogą to być kolorowe karteczki) i kostkę do gry (uczniowie mogą wcześniej być poproszeni o przygotowanie pionków i kości do gry). 2. Uczniowie stawiają pionki w miejscu START i na zmianę rzucają kostką oraz opowiadają na wylosowany dla nich przez kolegę temat. Wygrywa uczeń, który pierwszy stanie na FINISH'u. 3. Podobną planszę można przygotować do utrwalenia czasu przeszłego, ale także na godzinie wychowawczej w celu integracji i poznania siebie nawzajem (np. Twoja ulubiona zupa, Twoje hobby, czy masz w domu jakieś zwierzątko...)
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs: Kurs: Fluency & English Language Development for Educational Staff ETI Malta
Opis przygotowała	Danuta Włoczevska

Nazwa ćwiczenia 48	MR. BEAN - THE BENCH
Obszar	Kompetencje językowe/ Kompetencje społeczne/ Strategie uczenia się/ Dobrostan
Cel/cele	Utrwalenie gramatyki: Phrasal Verbs oraz czasów Present Simple, Past Simple i Future Simple. Zachęcenie uczniów do pisania i mówienia w języku obcym, nabranie pewności siebie, umiejętność uczenia się w grupie.
Czas	45 minut
Opis procedury/ pomysłu	1. Nauczyciel rozdaje uczniom kserokopie – tekst z lukami (tekst dostępny w załączniku nr 1). 2. Uczniowie oglądają film: „Mr. Bean – The bench.” https://www.youtube.com/watch?v=K3iqgo48Voo (od 3.36 minuty). 3. Na podstawie filmu uczniowie uzupełniają tekst z lukami - ćwiczenie Phrasal Verbs. 4. Nauczyciel prezentuje film jeszcze raz, tym razem fragmentami i prosi uczniów o opowiedzenie co się wydarzyło – ćwiczenie czasu Past Simple. 5. Na koniec nauczyciel ponownie prezentuje film fragmentami – tym razem uczniowie opowiadają co za chwilę się wydarzy – ćwiczenie czasu Future Simple. 6. To ćwiczenie można przygotować do innych filmów, utrwalając na przykład słownictwo z danego działu. Do wykorzystania przez językowców.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs: Fluency & English Language Development for Educational Staff ETI Malta
Opis przygotowała	Danuta Włoczewska

Nazwa ćwiczenia 49	Prawa Dziecka
Obszar	Dobrostan
Cel/cele	Zapoznanie uczniów z prawami dziecka na podstawie dokumentu Konwencji o Prawach Dziecka ONZ w graficznej wersji dla dzieci przygotowanej przez UNICEF.
Czas	1-2 lekcje wychowawcze
Opis procedury/ pomysłu	Praca z kolorową graficzną (42 obrazki) wersją dokumentu konwencji. https://unicef.pl/wspolpraca/wspolpraca-z-placowkami-edukacyjnymi/materialy-edukacyjne/o-prawach-dziecka Przez ok. 10-15 minut uczniowie pracują w grupach, analizują nagłówki i interpretują je własnymi słowami, odnosząc wszystko do DZIECKA i JEGO PRAW. Kolejny etap to prezentacje ustaleń grupowych i pomysłów na w/w interpretacje. Kolejny etap (następna lekcja) dyskusja poświęcona prawom dziecka, ich przestrzeganiu lub łamaniu w Polsce i na świecie.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Job shadowing, Caltanissetta, Sycylia
Opis przygotowała	Anna Kufel

Nazwa ćwiczenia 50	Poznajemy się
Obszar	Kompetencje językowe/Kompetencje społeczne/Kompetencje międzykulturowe
Cel	Poznanie się nowych uczniów
Czas	Zależy od liczby uczestników, około 5 - 10 minut na osobę
Opis procedury/ pomysłu	Pierwsza osoba wypisuje na tablicy obok swojego imienia pięć, sześć słów. Mogą to być liczby, imiona własne, nazwy związane z tą osobą. Reszta uczniów zadaje pytania w celu odgadnięcia znaczenia tych słów (np. 3 - Czy masz trójkę rodzeństwa? Czy to do miesiąc Twoich urodzin? Czy masz 3 psy? Czy to Twoja ulubiona liczba?) Grę można przeprowadzić albo na forum, albo w grupach czy parach. Ćwiczenie dobre dla klasy pierwszej na lekcje języków obcych, albo na lekcje integracyjne dla osób, które jeszcze się dobrze nie znają.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs językowy, Malta
Opis przygotowała	Maria Werner

Nazwa ćwiczenia 51	Praca z tekstem w języku obcym przy użyciu AI (chat GPT)
Obszar	Kompetencje cyfrowe / Kompetencje językowe
Cel/cele	Rozwijanie wśród uczniów umiejętności dobrego, przemyślanego i efektywnego edukacyjnie korzystania z zasobów AI.
Czas	1-2 lekcje j. obcego
Opis procedury/ pomysłu	Praca z tekstem, który poddawany jest różnym modyfikacjom w zależności od sformułowanego zadania, zapytań, czy wybranych haseł. Uczniowie znają temat ogólny np. SPACE EXPLORATION, wyszukują odpowiednio długi tekst na taki temat, a następnie pracują nad materiałem, skracając go odpowiednio, wybierając informacje dotyczące zawężonego zapytania, porządkując informacje w postaci diagramów, danych statystycznych itp., formułując notatkę lub streszczenie. Można też tworzyć listy słów dotyczących głównego tematu zaopatrzone w wyjaśnienie i przykładowe konteksty, w których mogą być użyte. Praca może być podzielona na grupy, z których każda wykonuje inny rodzaj zadania. Wyniki pracy są prezentowane na kolejnej lekcji.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Job shadowing, Caltanissetta, Sycylia
Opis przygotowała	Anna Kufel

Nazwa ćwiczenia 52	Co słyszać i jak to powiedzieć
Obszar	Kompetencje językowe /Kompetencje międzykulturowe
Cel/cele	Rozwijanie uważności, kompetencji językowych, umiejętności mówienia o zjawiskach językowych, dostrzegania i analizowania języka naturalnego
Czas	35 minut
Opis procedury/ pomysłu	1. Wprowadzenie do ćwiczenia – porównanie onomatopei w różnych językach obcych oraz ich porównywanie (np. wyrażenia oddające dźwięk piania koguta w różnych językach); 2. Wyciągnięcie wniosku z ćwiczenia wprowadzającego– onomatopeje określające ten sam dźwięk w różnych językach obcych się różnią, co związane jest z konwencjonalnością języków naturalnych. 3. Ćwiczenie 1: polecenie, by uczestnicy zamknęli oczy i skoncentrowali się na odpowiedzi na pytanie, w jaki sposób w poezji oddawane są dźwięki naturalne. Wykorzystanie do ćwiczenia fragmentu interpretacji aktorskiej wiersza J. Tuwima „Lokomotywa” (https://www.youtube.com/watch?v=TxKgh4Aktwk) 4. Omówienie ćwiczenia – wskazanie sposobów dźwiękonaśladownictwa (np. onomatopeja, instrumentacja brzmieniowa, stosowanie powtórzeń, zmienne tempo recytacji i natężenie głosu recytujących). 5. Zebranie wniosków z ćwiczenia i podanie przykładów wierszyków dla dzieci wykorzystujących podobne sposoby budowania warstwy brzmieniowej w innych językach naturalnych
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs: English Language Course (Intermediate Level), Malta
Opis przygotowała	Izabela Deptuła

Nazwa ćwiczenia 53	Uważne oddychanie
Obszar	Dobrostan
Cel/cele	Redukcja stresu, relaksacja, zapoznanie się z technikami mindfulness
Czas	10 – 15 min
Opis procedury/ pomysłu	1. Wprowadzenie do ćwiczenia: wskazanie celu praktyki świadomego oddychania. 2. Przebieg ćwiczenia: Obserwacja oddychania W wygodnej, ale wyprostowanej pozycji, ćwicz świadomość oddechu przez co najmniej 10 minut. Nie kontroluj oddechu, wydłużając go lub skracając, pogłębiając lub spłycając, po prostu bądź świadomy tego, że naturalnie oddychasz. Jeśli zauważysz, że twój umysł nie skupia się na oddychaniu, sprawdź, co go rozproszyło. Potem oderwij się od tego i wróć do obserwowania oddechu w nozdrzach lub w trakcie poruszania się brzucha, przepony. Jeśli uda ci się obserwować oddech przez 10 minut, spróbuj stopniowo wydłużać ten czas. Pamiętaj jednak o tym, że nie chodzi o liczenie minut, a o skoncentrowanie uwagi na oddechu, nie na wskazówkach zegara. Wybierz na to ćwiczenie taki czas, który naprawdę możesz poświęcić tylko dla siebie. Stopniowo próbuj przypominać sobie o świadomości oddychania także poza tymi formalnymi ćwiczeniami, w trakcie codziennych zajęć.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs: English Language Course (Intermediate Level), Malta
Opis przygotowała	Izabela Deptuła

Nazwa ćwiczenia 54	Poznanie kultury przez kuchnię.
Obszar	Kompetencje językowe/Kompetencje społeczne/Kompetencje międzykulturowe/ Dobrostan
Cel/cele	Rozwijanie kompetencji międzykulturowych przez poznanie kuchni danego kraju.
Czas	1h
Opis procedury/ pomysłu	Kuchnia jako forma komunikacji: Jedzenie jest uniwersalnym językiem, który łączy ludzi niezależnie od różnic kulturowych. Kuchnia jako nośnik tożsamości: Tradycyjne potrawy są często ściśle związane z lokalnymi obrzędami, zwyczajami i historią regionu. Kuchnia jako źródło wiedzy: Poznanie składników, technik i historii potraw pozwala zrozumieć sposób życia, wartości i wierzenia danej społeczności Przez degustację, gotowanie i zgłębianie historii potraw, można odkryć głębszy sens i znaczenie danej kultury. Uczniowie dyskutują na temat różnych potraw, jakie jedli podczas swoich podróży, opowiadają co ich zaskoczyło najbardziej podczas konsumpcji.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs English Language Course (Intermediate Level) Malta
Opis przygotowała	Beata Schulz

Nazwa ćwiczenia 55	Przyjazne dla Ziemi
Obszar	Kompetencje społeczne/ Kompetencje przedsiębiorcze/ /Ekologia/ Dobrostan
Cel/cele	Rozwijanie świadomości ekologicznej uczniów. Dlaczego trzeba segregować śmieci? Korzyści z segregowania śmieci
Czas	1h
Opis procedury/ pomysłu	• Zapoznanie uczestników zajęć z tematyką ćwiczenia. • Dyskusja na temat segregowania odpadów i jaki wpływ ma to segregowanie na naszą planetę. • Pojęcie recyklingu. • Uczniowie dzielą się na grupy, zapoznają się z kolorami worków na poszczególne odpady. • Na podstawie zdjęć różnych produktów uczniowie klasyfikują dany produkt do odpowiedniego worka. • Korzyści z segregowania śmieci - uczniowie wyciągają wnioski.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs English Language Course (Intermediate Level) Malta
Opis przygotowała	Beata Schulz

Nazwa ćwiczenia 56	Malta-podróż w czasie-tajemnicze megality
Obszar	Kompetencje międzykulturowe
Cel/cele	Zapoznanie uczniów z bogactwem i źródłami kultury neolitycznej w Europie- lekcja historii
Czas	45 minut
Opis procedury/ pomysłu	Wprowadzenie: na terenie Malty znajduje się kilka miejsc z megalitami. Świątynia Ħaġar Qim blisko wioski Qrendi została zbudowana ok. 3600–3200 BC, a więc jest starsza niż piramidy w Egipcie! Scenariusz: 1. Wprowadzenie tematu megalitów europejskich (Stonehenge, Carnac,)

- HAĠAR QIM

POŁOŻENIE

Wyspa Malta, blisko wioski Qrendi, z widokiem na morze

Zbudowana ok. 3600–3200 r. p.n.e.

Zbudowana z ogromnych bloków wapienia

ARCHITEKTURA

Świątynia z ogromnych bloków wapienia (największy ma ponad 20 ton)

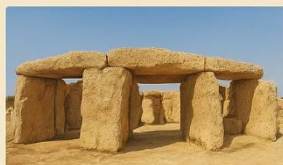

FUNKCJE

Prawdopodobnie świątynia religijna i miejsce kultu płodności

Mogła służyć również obserwacjom astronomicznym (słońce wpada przez szczeliny podczerpnięto)

To unikatowe świadectwo kultury neolitycznej, która zniknęła ok. 2500 r. p.n.e.

ZNACZENIE

UNESCO wpisało megality Malty (m.in. Haġar Qim, Mnajdra, Tarxien) na listę światowego dziedzictwa

2. Przedstawienie najciekawszych informacji o tym stanowisku archeologicznym.

Świątynia zbudowana jest z ogromnych bloków wapienia (największy ma ponad **20 ton**). Układ pomieszczeń to owalne i półokrągłe sale połączone korytarzami. **Wejście główne** jest skierowane w stronę wschodu słońca. Prawdopodobnie była to świątynia poświęcona kultowi płodności. Znalezione w niej figurki tzw. **Wielkiej Bogini** oraz ołtarze. Najprawdopodobniej prowadzono w niej także obserwacje astronomiczne (słońce wpada wprost do jej wnętrza podczas przesilenia letniego). Kultura neolityczna zniknęła około 2500 lat BC. Świątynia jest wpisana na listę UNESCO.

3. Dyskusja z uczniami - Dlaczego ludzie w epoce kamienia zadawali sobie trud budowy tak wielkich konstrukcji?
-Dlaczego te stanowiska archeologiczne są tak cenne dla całej ludzkości?

Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs: Fluency & English Language Development for Educational Staff ETI Malta
Opis przygotowała	Katarzyna Rybicka

Nazwa ćwiczenia 57	NOTATKA WIZUALNA
Obszar	Kompetencje cyfrowe, kompetencje językowe, strategie uczenia się
Cele	Rozwijanie umiejętności tworzenia infografik z pomocą AI w celu lepszego zapamiętywania informacji i motywującego sposobu notowania.
Czas	15 min, zadanie domowe
Opis pomysłu	Oto na czym polega zadanie z Napkin: • uczeń wprowadza obszerny tekst-notatkę • wybiera fragmenty notatki, które chce zwizualizować • narzędzie proponuje kilka różnych szablonów graficznych • uczeń zapisuje swoją infografikę w tym tekście, pobiera ją, drukuje i wkleja do zeszytu, prezentuje lub publikuje, umieszcza na gazetce szkolnej Link do Napkin: https://www.napkin.ai/
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs metodyczny : <i>AI for Education: Exploring the Frontiers of ICT</i> w Rzymie
Opis przygotował	Marcin Lendzion

Nazwa ćwiczenia 58	Mój styl uczenia się – test i plan działania
Obszar	Strategie uczenia się
Cel/cele	• Uświadomienie uczniom, jakie strategie uczenia się są dla nich najskuteczniejsze. • Rozwijanie umiejętności planowania nauki i organizacji materiału. • Wzmacnianie samorefleksji nad własnym stylem uczenia się.
Czas	45 minut (1 lekcja)
Opis procedury/ pomysłu	1. Wprowadzenie (5 minut): Nauczyciel rozpoczyna lekcję pytaniem: <i>„Czy wiesz, w jaki sposób najlepiej się uczysz?”</i> Krótka rozmowa z klasą na temat różnych sposobów uczenia się (np. przez słuchanie, czytanie, robienie notatek, rysowanie, ruch, mówienie do siebie itd.). 2. Mini-test stylu uczenia się (10 minut): Uczniowie indywidualnie rozwiązują prosty test stylów uczenia się (np. wizualny, słuchowy, kinestetyczny) – dostępny w formie papierowej lub online (np. Quizizz, Forms). Przykładowe pytania: • Lubię rysować diagramy i mapy myśli. (tak/nie) • Łatwiej zapamiętuję to, co usłyszę niż to, co przeczytam. • Często chodzę po pokoju, gdy się uczę lub powtarzam. 3. Omówienie wyników (5 minut): Nauczyciel wyjaśnia, co oznacza wynik testu. Uczniowie dzielą się refleksją w parach: <i>„Zgadza się? Co Ci pomaga w nauce?”</i> 4. Tworzenie „strategicznej ściągę” (20 minut): Każdy uczeń tworzy na kartce lub w aplikacji (np. Canva) osobistą ściągę ze strategiami uczenia się, które są dla niego skuteczne. Przykładowe sekcje: • Co działa u mnie najlepiej? • Jak mogę się przygotowywać do sprawdzianu? • Jakie mam pomysły na powtórki? • Jak mogę się motywować do nauki?

	Uczniowie mogą używać rysunków, symboli, ikon, kolorów. Nauczyciel pomaga, podpowiadając sprawdzone strategie (np. fiszki, mapy myśli, mówienie do siebie, nauka w ruchu). 5. Podsumowanie i refleksja (5 minut): Chętni uczniowie prezentują swoją „ściągę strategiczną”. Na koniec nauczyciel pyta: • <i>Co nowego dowiedziałeś się o sobie jako uczniu?</i> • <i>Z jakiej strategii spróbujesz skorzystać w tym tygodniu?</i> Uczniowie mogą zachować swoje „ściągi” w zeszycie lub jako zdjęcie w telefonie – jako pomoc przed sprawdzianami lub nauką do egzaminów.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs: English Language Course (Intermediate Level), Malta
Opis przygotowała	Anna Borkowska

Nazwa ćwiczenia 59	ahaslides
Obszar	Kompetencje cyfrowe/ Kompetencje językowe/Kompetencje społeczne/ Strategie uczenia się/ Ocenianie
Cel/cele	Tworzenie interaktywnych prezentacji angażujących uczniów
Czas	30 minut
Opis procedury/ pomysłu	Strona https://ahaslides.com/ umożliwia nauczycielowi przed lekcją utworzenie interaktywnej prezentacji. Pomiedzy stronami z informacjami, które uczniowie mają przyswoić, nauczyciel może wstawić strony z zadaniami angażującymi uczniów, aby sprawdzić ich zrozumienie zagadnienia na każdym etapie, na przykład uczniowie wybierają jedną z podanych odpowiedzi na pytanie, samodzielnie udzielają odpowiedzi, łączą odpowiedzi w pary, robią burzę mózgów, itd. Nauczyciel rejestruje się na stronie, tworzy prezentację i udostępnia ją uczniom. Poprzez telefony komórkowe uczniowie czynnie biorą udział w prezentacji poprzez realizowanie zadań przygotowanych przez nauczyciela. Prezentacje mogą być utworzone w każdym języku.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs metodyczny: Virtual Reality (VR), Augmented Reality (AR) & Artificial Intelligence (AI) in the Classroom - Malta
Opis przygotowała	Paulina Stafa

Nazwa ćwiczenia 60	BLIŹNIACZY OBRAZ
Obszar	Kompetencje cyfrowe, kompetencje językowe, strategie uczenia się, ocenianie
Cele	Umiejętność promptowania i generowania obrazów w różnych językach przy użyciu narzędzi wspomaganych przez AI. Dodatkowo, wprowadzenie elementów grywalizacji na lekcji i rozwijanie wyobraźni. Na czym polega promptowanie? • wybieranie właściwego języka (formalny, prosty, specjalistyczny) • podawanie kontekstu w promptach • precyzyjne instrukcje (np. „napisz tekst w 3 punktach”, „wy tłumacz jak dla 5-latka”) • określanie stylu, długości, formatu odpowiedzi • testowanie różnych wariantów promptów, żeby sprawdzić, co działa najlepiej
Czas	10 min, rozgrzewka na początku lekcji
Opis pomysłu	Oto na czym polega zadanie z TwinPics: • każdego dnia system prezentuje 1 zdjęcie-wzorca • ucznia zadaniem jest opisać ten obraz w max. 100 znakach w wybranym języku, w zależności od umiejętności • następnie AI generuje własne zdjęcie na podstawie opisu ucznia (tylko 1 raz dziennie) • im bliżej oryginału, tym wyższy wynik % – trafienie w „Twin” (ów obraz bliźniaczy) • uczniowie porównują swoje zdjęcia, omawiają różnice i podobieństwa Film z instrukcją do TwinPics: https://youtu.be/C3lp4iqhFb8 Link do TwinPics: https://twinpics.ai/
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs metodyczny: <i>AI for Education: Exploring the Frontiers of ICT</i> w Rzymie
Opis przygotował	Marcin Lenzion

Nazwa ćwiczenia 61	Nauka i nauczanie z AI
Obszar	Kompetencje cyfrowe/ Kompetencje językowe/Strategie uczenia się
Cel/cele	dla ucznia: uczenie się zagadnień z zakresu nauk ścisłych poprzez samodzielne wykonywanie eksperymentów oraz obserwowanie symulacji zjawisk dzięki AI, poszerzanie słownictwa w języku angielskim w zakresie nauk ścisłych, rozwijanie kompetencji językowych dla nauczyciela: nauczanie poprzez zobrazowanie zagadnień z zakresu nauk ścisłych z wykorzystaniem eksperymentów i symulacji AI oraz zaprezentowanie interaktywnych zadań, poszerzanie słownictwa w języku angielskim w zakresie nauk ścisłych, rozwijanie kompetencji językowych
Czas	10-45 minut
Opis procedury/ pomysłu	Uczeń wchodzi na stronę https://phet.colorado.edu/, wybiera zakładkę Simulations i wskazuje na przedmiot: fizyka, matematyka, chemia, astronomia, biologia. Odszukuje interesujące go zagadnienie i wykonuje eksperyment lub obserwuje symulację z wykorzystaniem AI. Symulacje pokazują różne wyniki/ efekty w związku z wprowadzonymi przez ucznia zmiennymi. Wszystkie informacje są w języku angielskim. Nauczyciel wchodzi na stronę https://phet.colorado.edu/, wybiera zakładkę Simulations i wskazuje na przedmiot: fizyka, matematyka, chemia, astronomia, biologia. Odszukuje interesujące go zagadnienie i prezentuje uczniom eksperyment lub symulację z wykorzystaniem AI. Na stronie Phet w zakładce Activities nauczyciel może wyświetlić uczniom zadania w obrębie poruszanego zagadnienia i polecić pracę w grupach nad rozwiązaniem. Wszystkie informacje są w języku angielskim, dlatego nauczyciel powinien przetłumaczyć kluczowe wyrazy i upewnić się, że uczniowie rozumieją zadanie.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs metodyczny : Virtual Reality (VR), Augmented Reality (AR) & Artificial Intelligence (AI) in the Classroom - Malta
Opis przygotowała	Paulina Stafa

Nazwa ćwiczenia 62	Kulturalna mapa świata
Obszar	Kompetencje międzykulturowe
Cel/cele	• Rozwijanie świadomości kulturowej i otwartości na różnorodność. • Zrozumienie podobieństw i różnic w zwyczajach i wartościach między kulturami. • Kształtowanie postawy szacunku wobec innych tradycji, języków i stylów życia.
Czas	45 minut (1 lekcja)
Opis procedury/ pomysłu	Wprowadzenie (5 minut): Nauczyciel rozpoczyna lekcję od krótkiej rozmowy: „Z czym kojarzy Ci się inna kultura?” Uczniowie spontanicznie wymieniają skojarzenia, np. jedzenie, ubrania, święta, język, muzyka. Nauczyciel zapisuje je na tablicy w formie mapy myśli. Podział na grupy i zadanie (20 minut): Uczniowie pracują w małych grupach (3–4 osoby). Każda grupa losuje lub wybiera jeden kraj (np. Japonia, Brazylia, Indie, Egipt, Norwegia). Ich zadaniem jest przygotowanie mini-plakatu lub prezentacji (może być cyfrowa lub papierowa), w której odpowiedzą na pytania: • Jakie są typowe zwyczaje w tym kraju? • Jak wygląda system szkolny? • Co jada się na śniadanie/obiad? • Jakie są popularne święta? • Co może zaskoczyć turystę? Prezentacje (15 minut): Grupy prezentują efekty swojej pracy na forum klasy. Uczniowie z pozostałych grup mogą zadawać pytania i komentować. Refleksja (5 minut): Nauczyciel prowadzi krótkie podsumowanie z pytaniami: • Czego się nauczyliśmy o innych kulturach? • Czy coś Cię zaskoczyło lub zmieniło Twoje myślenie? • Dlaczego warto rozmawiać o różnorodności kulturowej? Wariant online: Zamiast plakatu – uczniowie tworzą wspólną tablicę w Padlecie lub Canvie, gdzie wklejają zdjęcia, ciekawostki, nagrania językowe lub krótkie wideo (np. z YouTube) dotyczące danego kraju.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs: English Language Course (Intermediate Level), Malta
Opis przygotowała	Anna Borkowska

Nazwa ćwiczenia 63	Z FONETYKĄ ZA PAN BRAT
Obszar	Kompetencje językowe / Strategie uczenia się
Cel/cele	Lepsze rozumienie ze słuchu (rozpoznawanie dźwięków, intonacji i rytmu języka obcego), płynniejsze i bardziej zrozumiałe mówienie, osiągnięcie akceptowalnej wymowy, łatwiejsze zapamiętywanie słownictwa oraz gramatyki, zwiększenie pewności siebie w komunikacji, zrozumienie kontekstu kulturowego
Czas	45-60 minut
Opis procedury/ pomysłu	Nauczyciel prezentuje uczniom dźwięki typowe dla języka angielskiego (samogłoski, spółgłoski dźwięczne, spółgłoski bezdźwięczne, dyftongi) oraz przedstawia zasady ich wymowy. Następnie ćwiczy z uczniami wymowę zaprezentowanych dźwięków na pojedynczych wyrazach. Później wprowadza uczniów w kolejną fazę ćwiczeń fonetycznych. Przedmiotem ćwiczeń będzie piosenka Katie Melua „All over the world”. Nauczyciel zapisuje na tablicy fonetycznie pierwszy wers piosenki. Prosi uczniów o odczytanie wersu. Zwraca dużą uwagę na odpowiednią wymowę oraz na charakterystyczny zapis niektórych dźwięków. Podobnie postępuje z kolejnymi wersami pierwszej zwrotki. Potem nauczyciel włącza nagranie, uczniowie słuchają piosenki śledząc zapis fonetyczny, a następnie odśpiewują wspólnie piosenkę. Nauczyciel podobnie postępuje z kolejnymi zwrotekami piosenki. W trakcie wykonywania ćwiczenia przez uczniów, konsekwentnie poprawia ewentualne błędy. Przy kolejnych zwrotekach uczniowie radzą sobie coraz lepiej i szybciej z zapisem fonetycznym i jego odczytem. Opisane ćwiczenie można przeprowadzić na lekcjach różnych języków obcych, wykorzystując piosenki albo wybrane sceny z filmów z danego obszaru językowego.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs: Executive Training Institute, St. Julians Malta
Opis przygotował/a	Magdalena Cettler-Frommholz

Nazwa ćwiczenia 64	OD OGÓŁU DO SZCZEGÓŁU
Obszar	Kompetencje językowe/ Strategie uczenia się
Cel/cele	Poszerzenie zasobu słownictwa, skuteczna komunikacja, umiejętność używania słownictwa w odpowiednim kontekście, lepsze rozumienie rozmówcy, wyrażanie własnych myśli, swobodne i bardziej precyzyjne formułowane wypowiedzi w języku obcym
Czas	5 x 45 minut
Opis procedury/ pomysłu	Nauczyciel zapoznaje uczniów z tematem najbliższych zajęć. Przedmiotem pracy będzie JEDZENIE. Na pierwszej lekcji uczniowie pracują z dialogiem dotyczącym zakupu produktów spożywczych w celu przygotowania jedzenia dla gości. Przy okazji dialogu uczniowie poznają lub przypominają sobie nazwy produktów spożywczych oraz różnych sklepów oraz budynków znajdujących się w mieście. Następnie ćwiczą w krótkich dialogach wskazywanie drogi do wybranych sklepów. Zakupy zrobione, więc można wrócić do domu. Nauczyciel prezentuje film, w którym przedstawiane są różne budynki, w których mieszkają Anglicy. Przypomina też rodzaje pomieszczeń znajdujących się w domu i mieszkaniu. Następnie uczniowie opisują krótko, gdzie i jak mieszkają oraz wypowiadają się na temat sytuacji mieszkaniowej swoich rodaków. Idziemy do kuchni zanieść zakupy. Przy okazji tych zajęć uczniowie poznają określenia mebli oraz nazwy sprzętów i przyborów znajdujących się w kuchni. Uczniowie w parach opisują swoją kuchnię – jedna osoba mówi, a druga rysuje to co usłyszała. Potem opowiada, jak wygląda kuchnia jej partnera. Czas na gotowanie. Nauczyciel przedstawia uczniom film, w którym kucharz prezentuje przepis na omlet. Po obejrzeniu filmu nauczyciel zwraca uwagę na czasowniki, za pomocą których można wyrazić sposób przygotowania jakiejś potrawy. Zwraca też uwagę na sprzęty i przyrządy wykorzystywane przy sporządzeniu jedzenia. Końcowo, uczniowie proszeni są o przygotowanie i zaprezentowanie przepisu na potrawę typową dla danego kraju. Przepis powinien zawierać sprzęt potrzebny do przygotowania jedzenia, przybory, składniki oraz sposób, w jaki dana potrawa będzie przygotowywana krok po kroku. Ostatnie ćwiczenie jest podsumowaniem wszystkich poprzednich zajęć. Uczeń ma za zadanie wykazanie się bogactwem językowym i wykorzystanie poznanego na ostatnich czterech lekcjach słownictwa w odpowiednim kontekście.
Źródło ćwiczenia	Mobilność zagraniczna Kurs: Executive Training Institute, St. Julians Malta
Opis przygotowała	Magdalena Cettler-Frommholz

Nazwa ćwiczenia 65	Uważność
Obszar	Dobrostan
Cel	Pokazanie, że czasem coś, co traktujemy jako przeszkodę nie do pokonania, jest tylko trudnością na naszej drodze
Czas	około 10 minut
Opis procedury/ pomysłu	Nauczyciel prosi w klasie albo na dworze, aby uczestnicy przeszli się uważnie po terenie, znaleźli i policzyli wszystkie przedmioty w jakimś jednym określonym kolorze. Po 5 minutach mają wrócić na miejsce. Następnie należy usiąść w skupieniu, zamknąć oczy i spróbować odtworzyć sobie w pamięci wszystkie te elementy. Dalej nauczyciel pyta o przedmioty w innym kolorze. Najczęściej większość uczestników była tak skupiona na tym jednym zadanym kolorze (problemie), że nie jest była w stanie dostrzec innych. Podsumowanie: przez to, że skupiamy się często na jednej sprawie, trudności i z nią walczymy, to rozrasta się ona do rangi przeszkody nie do przejścia. Tymczasem często spojrzenie na trudność z innej perspektywy, z dystansu, pozwala dostrzec wyjście z sytuacji, albo zauważyć, że to nie jest taki duży problem.
Źródło ćwiczenia	Szkolenie lokalne- Warsztaty terapeutyczne
Opis przygotowała	Maria Werner

Załącznik do ćwiczenia 48- Mr Bean- The Bench

- spits it into • spurts out • puts his hand in • moves the hot water bottle around
- puts them on • throws the crust in • takes out a bag • twirls around • takes out a jar
- puts it on • takes off • takes out • puts the lettuce leaf in • pulls out • puts the cap in
- puts the tea bag in • takes the elastic off • puts his handkerchief on

Click and Drop: click on a word in the box above and then in the correct space. Check your answers. What is your score?

Hey, there's Mr. Bean. He's in the park. He sees a man sitting on the bench. He sits down beside the man. „Just popped out for lunch!” „Me too. Would you like a sandwich?” „No absolutely.” The man eats the sandwich. Mr. Bean his pocket. He a loaf of bread. He some scissors. He cuts the bread. He the garbage. He cuts a slice of bread. He his knee. He cuts another slice of bread. Mr. Bean takes out a dish of butter. He the dish. He has a credit card. He spreads the butter on the bread with his credit card. „My flexible friend!” Mr. Bean of lettuce. He looks at the lettuce leaf. He washes the lettuce leaf in the water fountain. He his shoe. He takes off his sock. He his sock. He the sock to dry the lettuce. He puts the two pieces of bread on his knees. He puts the lettuce leaf on the bread. He puts his sock on the bench to dry. Mr. Bean of fish. He opens the jar. He pounds the fish on the park bench. „Is it dead? Yes.” He puts the fish on the sandwich. He puts a handkerchief on the park bench. He takes out some peppercorns and the handkerchief. He pounds the peppercorns with his shoe to crush them. He sprinkles pepper on his sandwich. His sandwich is ready. He sees the man drinking tea. He has a tea bag too. He takes out his hot water bottle. He his ear! He the hot water bottle. He takes out a bottle of baby milk. He drinks the baby milk and the hot water bottle. He to stir the tea or mix the tea. Mr. Bean his neck. Oh! He sneezes. He drops his sandwich and the water, the tea, of the hot water bottle. The man offers Mr. Bean a sandwich. He takes the sandwich. „Thanks.”

This exercise has been made using a free generator and script at [Random Idea Engli](#)

Załącznik do ćwiczenia-47-Let's talk

Start

Everyone can ask follow-up questions anytime.

Finish

WH-box: other players ask questions to answer.

Talk for minimum 30 seconds about the topic

How

Who

How much/many

Why

Let's talk about the future

What you'll have for breakfast tomorrow

How many countries there will be in 2500

Pollution in 2025

The world's superpowers in 2050

Global temperatures in 2100

Aliens - will they visit the Earth?

New cures for diseases

Popular jobs in 2020

Your next big purchase

Your next birthday party

I think I'll stay home tonight. (not sure)

I'm playing tennis tomorrow. (arrangement)

I'm going to meet my friends. (plan)

What you are going to do next Saturday

What you are doing next weekend

What you'll be doing in 10 years

What you are doing after class

Your next holiday

Your next meal

The price of airplane tickets

The car you plan to buy next

Your next trip to the supermarket

How long people will live

The next clothes you plan to buy

What you'll have for breakfast tomorrow

Your family and friends in 2015

Where

Your next sporting activity

Your 90th birthday

Where you'll be next year

What

More worksheets at <http://www.eslprintables.com/buscador/author.asp?user=60456#thetop> Blog at <http://philipproeland.tumblr.com/>

